

Henkimaailma ja nykyaika

Pekka Ervastian esitelmä 1.12.1918

Satoja vuosia on kaikissa kirkoissa laulettu ylistystä sille Herralle, joka on tuleva; on laulettu tervetuloa Davidin Pojalle, Herralle, joka on tuova tuhatvuotisen valtakunnan maan päälle. Me tiedämme, että se valtakunta ei ole tullut vielä. Ja nyt samat kirkot, jotka laulavat Hoosiannaa, kuitenkin ristiin naulitsevat Kristuksen joka päivä, sillä ne eivät tunnusta niitä käskyjä, sitä veljeyden ohjelmaa, jonka Jeesus Kristus toi maailmaan. Meistä tuntuu ikään kuin ne opetukset olisivat kaikuneet kuuroille korville, aivan turhaan. Me huomaamme, kuinka ihmiskunta, etenkin juuri sodissa, on kieltänyt sen mestarin, jolle se laulaa ylistysvirsiä. Meistä on vain voinut tuntua siltä, kuin pitkin historiaa silloin tällöin olisi päivä pilkistänyt esiin, niin kun olisi kaikunut uuden ajan lupaus. Mutta on myös nähty, kuinka pettymys on seurannut perässä; lupaus ei ole täyttynyt. Jos henkimaailmaa tarkkailemme, jos nousemme kylliksi korkealle tajuamaan asioita, jotka ovat salattuja, huomaamme, että siellä on jotakin odottamassa, mikä odottaa tuloaan maailmaan. Jos sanoisimme, että se on joku olento, Jumala, joka odottaa tuloaan, niin henkimaailman kannalta se olisi totta. Mutta se olisi vain osa totuudesta. Ainahan silloin tällöin on tullut suuri opettaja, ja saattaisi otaksua, että tällainen suuri opettaja taas tulisi. Mutta se on kuitenkin vähämerkityksellinen asia. Sen opettajat ovat näyttäneet ja opettaneet. Mutta ei ole täydellisesti toteutunut ja tullut se, mitä on tarkoitettu. Me voimme sanoa, kun tarkastamme salaista maailmaa, ettei ole kysymyksessä vain suuren olennon tuleminen. Se on tuleva. Mutta on kysymyksessä enemmänkin. Maailma kaipaa uuden maan ja uuden taivaan tuloa. Ne tahtoisivat nyt henkimaailmasta laskeutua tämän maan päälle. Kaikki profeetat ja suuret miehet ovat puhuneet, että tulee uusi maa ja uusi taivas. Siellä näkymättömässä maailmassa on

uusi järjestelmä, joka odottaa, milloin se voisi maan päälle laskeutua. Ja ihmiskunta odottaa vuosisataisissa kärsimyksissään sitä uutta taivasta ja uutta maata, joka tahtoisu tulla.

Sanomme, että uuden taivaan ja uuden maan tulon merkkinä yhdeltä kannalta katsoen on aseettomuus, että ihmiskunta ei enää ajattele tappamista. Silloin eivät kristityt kansat enää ole hajautuneita eivätkä ole sotajalalla keskenään. Kansat eivät silloin saata sotia. Silloin on ikuinen rauha. Muutenhan ei ole todellista rauhaa maan päällä eikä Jumalan valtakuntaa. Silloin ei ole oleva riitaa olentojen kesken; ei ole riitaa, jossa oikeus todistetaan väkivallalla ja verellä. Sellaista on Jumalan Valtakunnassa ja Uudessa Jerusalemissa. Tämä oli se ensimmäinen tulon merkki, josta puhuimme.

Toinen on rauha yhteiskuntaluokkien välillä. Silloin ei saa olla riitaa yhteiskuntaluokkien välillä. Jos vallitsee luokkasota, niin ei ole veljeyttä eikä ole tuhatvuotista valtakuntaa. Siihen kuuluu, että eletään sovussa ja autetaan toisia sen sijaan, että olisi riitaa ja epäso-pua eri luokkien välillä. Riidoista, luokkaviihast ja luokkasodista ihmisten kesken täytyy tulla loppu, ennen kuin veljeyttä voi olla olemassa. – Nyt tahdotaan aina näyttää, kuinka toiset tekevät väärin. Huudetaan: luokkarajat selviksi! Tämä merkitsee sitä, että täytyy säilyttää veljesviha toisia kohtaan aina. Sillä tavoin vielä ajatellaan maailmassa. Näitä riitoja ei ratkaista sovussa, vaan verellä.

Ranskan vallankumous syntyi siitä, että toiset olivat ylhäisiä, toiset alhaisia. Nuo alhaiset eivät olleet ollenkaan ihmisiä, vaan roskaväkeä. He olivat vain sitä varten, että palvelisivat hienoja ihmisiä. Mutta tuo sorrettu luokka kärsi; se tunsu, ettei se enää tahtonut olla siinä asemassa, vaan nousta siitä. Mutta se ei muistanut, ettei mitään pysyvää voi saada aikaan, ennen kuin itse nousee. Siten ei mitään saada aikaan, että koettaa nostaa itseään muitten kustannuksella, vaan siten, että itse nousee ja itse pyrkii. Voidakseen saavuttaa vapauden, täytyy ihmisen itse kasvattaa itseään vapaaksi. Jos silloin olisi ollut mahdollista nousta tällä

tavoin ja vaatia oikeuksia sen nojalla, että itse on pyrkinyt saavuttaakseen sitä, mikä on arvokasta, jos se olisi asetettu ensimmäiseksi, silloin olisi Ranskan vallankumous voittanut. On mahdollista, että he olisivat muistaneet, että sivistys ja kasvatusta ovat jotakin, joka kuuluu kaikille ihmisille. Silloin ennen vallankumousta oli ihmisiä, jotka koettivat neuvoa, että uusi aika oli tulossa, että ihmisille täytyy antaa heidän oikeutensa. Mutta ihmiset eivät heränneet, ja silloin syntyi sellainen kriisi, joka tulee, kun ei muisteta mitä pitäisi tehdä. Silloin tulee itsestään vallankumous, ja ne, jotka ennen olivat alhaalla, ne nousevat ylös, mutta he eivät muista sitä, mitä varten pitää nousta. He sanovat, että sitä varten kai heidän pitäisi nousta, että he saisivat nauttia. Kun ylhäiset ennen söivät hopeisilla lusikoilla, niin nyt heidän puolestaan on tehtävä niin. He eivät muuta muista, niin että käytännössä on kysymys vähäpätöisistä asioista. He tahtovat ruokaa, vaatteita, asuntoa. He ovat saaneet kärsiä väärinkäytön kautta. Kärsimykset herättivät heidät. He alkoivat käsittää, mitä heille oli tehty. Ja rikkaatkin alkoivat käsittää, etteivät he olleet ainoat ihmiset. He olivat mukana tuona hetkenä, kun päätettiin luopua oikeuksista. Se oli se ainoa hetki, jolloin he sanoivat: me luovomme etuoikeuksista. Mutta se unohtui pian. Sentähden se, jota sanomme Ranskan vallankumoukseksi, kulki ohitse saavuttamatta sitä, mitä tavoiteltiin. Olot muuttuivat taas samanlaisiksi. Maailma ei suuresti muuttunut. Vapaus, veljeys ja tasa-arvo jäivät vain korulauseeksi. – Nyt olemme taas eläneet merkittävässä ajassa, jolloin meidän takanamme on tuo uusi järjestelmä. Se odottaa toteutumistaan näkyvässä maailmassa ihmisten kesken.

Mutta on vielä kolmas merkki. Ensimmäinen on kansojen rauha, ettei käydä sotaa. Toinen on yhteiskuntaluokkien rauha, että ne eivät vihaa toisiaan, vaan palvelevat yhteistä asiaa. Mielestäni koko ratkaisu tähän suuntaan olisi se, että kaikille annettaisiin sama sivistys ja alkukoulutus, vaikka he kuuluisivat mihin yhteiskuntaluokkaan tahansa. Nythän ihminen kuuluu

siihen yhteiskuntaluokkaan, mihin syntyy. Heidän omat kykynsä eivät määrää, mihin luokkaan he kuuluvat, ja me olemme nähneet, kuinka onnettomia he ovat sen tähden, että he pakosta kuuluvat tiettyyn luokkaan. He ovat synkkiä, kun ovat saaneet yksitoistavuotiaasta saakka ansaita leipänsä; tehdä työtä leipäpalansa vuoksi, eikä sitten ole tilaisuutta mihinkään muuhun. He eivät saa käydä koulua saadakseen enemmän oppia. Mutta sivistyneet taas pitävät, että koulu on ikävä laitos. Mitä me niillä teemme? Köyhälistö vihaa sen tähden katkerasti yhteiskuntaa, kun köyhälle ei anneta tilaisuutta opiskella, vaikka hänellä olisi siihen halua ja kykyä. Tulevassa yhteiskunnassa ei meitä enää aseteta tällaiseen helvettiin. Ihmiset, jotka silloin syntyvät maailmaan, eivät kuulu mihinkään yhteiskuntaluokkaan. Taipumukset sen tulevat ratkaisemaan. Lapset ovat ihmiskunnan omia. He saavat kaikki samanlaisen kasvatuksen; jokaista kohdellaan ihmisenä. Jokaisesta koetetaan nähdä, mitkä ovat hänen halunsa ja kykynsä. Työn jako pitää aina olla olemassa. Ei käy laatuun, että vain tyynyillä maataan. Me emme saa laiskotella. Työ on aivan luonnollista, mutta työn jako on myös aina olemassa. Työtä ei ole ainoastaan se, että kuokimme peltoa; eikä työtä ole ainoastaan se, että neulomme. Työtä on monenlaista, ja aivovoimia tarvitaan kaikessa. Ellei ole ajatusta mukana, tulee huonoa työtä. Ajatusta on jokaisessa työssä takana. On kyllä todistettu, että aivovoimaa menee enemmän henkiseen kuin aineelliseen, ruumiilliseen työhön; nero, joka aina suunnittelee, tekee tietenkin suuremman työn kuin tavallinen työntekijä. Henkinen työ nostaa ihmisen yläpuolelle eläinkunnan. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että meidän pitäisi halveksia toistakaan työtä. Mutta ruumiillisen työn tekijät ovat halveksineet henkistä työtä, ja henkisen työn tekijät ovat halveksineet ruumiillista työtä. Mutta tämä on erehdys. Jokaisen on muistettava ja ruvettava näkemään, että niin toinen kuin toinenkin on välttämätön. Henkinen työ on se, joka vie meidät korkeammalle sivistysasteelle. — Tulevassa yhteiskunnassa

ymmärretään kaiken työn välttämättömyys. Jokaisesta ihmisestä päätetään, mihin työluokkaan hän yksityisten taipumustensa nojalla kuuluu. Tämä on yhteydessä sen kolmannen kanssa. Siellä tuhatvuotisessa valtakunnassa on nimittäin myös poissa sota, viha ja kateus, sekä yksilöiden että kansojen kesken. Nykyään antaa mahtavuus vallan toisten yli. Ne, jotka määräävät, ovat rikkaat nykyään ja heillä on valta. Nyt on vielä rikkaudella suuri valta. Mutta jos katsoo Uutta Jerusalemiä, niin näkee, että sellaista kilpailua ei ole enää samalla tavoin olemassa kuin nyt. Mutta yksilön vapaus ei ole suinkaan rajoitettu.

Yhteiskunta auttaa siellä kutakin löytämään alansa, mutta yhteiskunta ei opeta vääryyttä. Se ei suvaitse vääryyttä. Sellainen ei tule olemaan mahdollista, että ihmiset hankkivat rikkautta ja valtaa, ja tekevät sitten mitä vain. Uudessa yhteiskunnassa ei käytetä väärin vapautta. Me sanomme, että se on sortoa. Meillä tulee silloin olla mielessä se, ettei ole mahdollista tehdä väärin. Se meitä loukkaisi. Mutta nyt voidaan tehdä paljon väärin. Me muistamme silloin, että on yhtä suuri vääryys tehdä rikkautta avulla vääryyttä, kuin nyt on työntää puukko toisen sydämeen. Niin tulevat olot muuttumaan. En tiedä, miten se toteutuu; se täytyy keksiä. Tulee olemaan rauha valtioitten kesken, rauha yhteiskunnan piirissä ja rauha yksilöiden kesken.

Valtioita ei ole oleva siinä merkityksessä, että ne varustautuisivat toisiaan vastaan, tai että ne ajattelisivat: odotapas, niin minä näytän sinulle! Ei valtioita ole oleva siinä merkityksessä. Kansat elävät sovussa keskenään. Ne toteuttavat kulttuuria ja veljeyttä. Yhteiskuntaluokat ovat myös poissa. Kukaan ei ole leimattu; yksilöt elävät rauhassa. Se on se uusi maa, joka on toteutuva. Se on ollut nyt ylemmillä tasoilla. Sieltä se laskeutuu ja on tullut lähemmäksi. Mutta me kysymme: minkä tähden sitten tuli tämä maailman sota? Eivätkö ihanteet rauhasta ole niin suuret ja kauniit, että jokaisen pitäisi ymmärtää ne ilman muuta? Kuka tahtois tästä sotaa? Ei kai ole olemassa niin pahaa

ihmistä, joka sitä tahtoi? Mistä se sota johtuu? – Se on todella vaikea kysymys. Mutta me voimme sen ymmärtää. Me tiedämme, että teosofisesti me näemme, kuinka asiat ovat. Te olette kuulleet puhuttavan valkoisista ja mustista voimista. Jeesus Kristus on ennustanut selvästi veljeyttä ja Uutta Jerusalemiä. Me kuulumme kuinka hän auttaa kansallishaltiaa ja Valkoista veljeskuntaa. On olemassa valkoisia voimia, joita Jeesus Kristus johtaa. Mutta sitten on myös mustia voimia, jotka vaikuttavat paljon ihmiskunnassa, ja jotka vastustavat valkoisia. Kuinka me voimme tämän ymmärtää? Mitä ovat nuo voimat? Koetetaan filosofisesti ymmärtää, mitä tarkoitetaan mustilla voimilla? Mitä keinoja valkoiset käyttävät. Mikä on se, jolla he tekevät työtä maailman kehityksen puolesta? He koettavat käyttää onnea ja rauhaa. He koettavat puolustaa onnea ja rauhaa. Kun menette henkimaailmaan, niin huomaatte, että heidät tunnetaan siitä riemusta ja rauhasta, joka heidät ympäröi. Mutta me tiedämme, että ilo ja riemu ei ole ainoa, joka edistää meidän kehitystämme. Onni sokaisee usein.
